

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)

ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ

**МАТЕРІАЛИ
XIV Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції**

За загальною редакцією д. е. н., професора М. Є.
Рогози, Г. В. Карнаухової

(м. Полтава, 12–13 грудня 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету – О. О. Нестуля, Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений працівник освіти України, ректор Полтавського університету економіки і торгівлі», далі – ПУЕТ, д.і.н., професор.

Заступники голови організаційного комітету:

Н. С., Педченко, перший проректор ПУЕТ, д.е.н., професор.

М. Є. Рогоза, заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії економічних наук України, академік Міжнародної академії біоенерготехнологій, науковий директор громадської спілки "Міжнародний центр досліджень соціально-економічних проблем модернізації та розвитку кооперації", професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, д.е.н., професор;

Ж.А. Кононенко, завідувачка кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, к.е.н., доцент;

Члени організаційного комітету:

Ю.С. Матвієнко, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ, к.п.н.

Ткаченко А.С., директор Навчально-наукового інституту денної освіти, к.т.н., доцент;

В.І. Перебийніс, професор кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ, д.е.н., професор;

Г.В. Карнаухова, заступник завідувача кафедри, старший викладач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

В.В. Стеценко, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ, к.е.н., доцент

Л. М. Діденко, директор ЦІЗОП ПУЕТ.

Економіка сьогодні: проблеми моделювання та управління : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції / за заг. ред. д-ра екон. наук, професора М. Є. Рогози, Г. В. Карнаухової (м. Полтава, 12–13 грудня 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2024. –302 с.

У матеріалах конференції розглядаються питання управління, моделювання, прогнозування. соціально-економічні систем ; цифрові трансформації, штучний інтелект в економіці, державному управлінні та місцевому самоврядуванні; сталий розвиток регіонів громад, територій, суб'єктів господарювання; кооперація, мале та середнє підприємництво; промислова політика у частині підготовки кадрів, штучний інтелект. **Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.**

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2024

Програмний комітет:

- **Аймагамбетов Є.Б.**, ректор Карагандинського економічного університету Казспоживспілки, д.е.н., професор (м. Караганда, Республіка Казахстан);
- **Александра Кужер**, заступник декана, завідувач кафедри прикладних суспільних наук, професор. Сілезький технологічний університет (м. Глівіце, Польща);
- **Олексій Квілінський**, д.е.н., професор, Лондонська академія науки і бізнесу, Інститут розвитку міжнародного співробітництва (м. Лондон, Великобританія)
- **Гулієв Е.А.**, ректор Азербайджанського університету кооперації, д.е.н., професор (м. Баку, Азербайджанська Республіка);
- **Статі Статєв**, ректор Університету національної та світової економіки (м. Софія, Республіка Болгарія);
- **Факеров Х.Н.**, ректор Таджикиського державного університету комерції, д.е.н., професор (м. Душанбе, Республіка Таджикистан);
- **Ян Польцин**, д.е.н., професор, Державна вища школа імені Станіслава Сташица в м. Піла (Польща);
- **Вітлінський В.В.**, професор кафедри математичного моделювання та статистики ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Вовк В.М.**, д.е.н., професор, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка» (м. Львів);
- **Єрмаков О.Є.**, завідувач кафедри економіки праці та соціального розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування (м. Київ), д.е.н., професор.
- **Залознова Ю.С.**, член-кореспондент НАН України, академік Академії економічних наук України, директор Інституту економіки промисловості Національної академії наук України (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Ляшенко В.І.**, віце-президент Академії економічних наук України, завідувач відділу Інституту економіки промисловості Національної академії наук України (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Макшишко Н.К.**, завідувач кафедри економічної кібернетики Запорізького національного університету (м. Запоріжжя), д.е.н., професор;
- **Меркулова Т. В.**, завідувач кафедри економічної кібернетики та прикладної економіки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (м. Харків), д.е.н., професор.

- **Олешко Т. І.**, професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки Національного авіаційного університету (м. Київ), д.т.н., професор.
- **Ольховська О.В.**, завідувач кафедра комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ (м. Полтава), к.фіз.матем.наук.
- **Павлова В.А.**, професор кафедри міжнародної торгівлі та підприємництва Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро), д.е.н., професор;
- **Порохня В. М.**, професор кафедри економіки Класичного приватного університету (м. Запоріжжя), д.е.н., д.т.н., професор;
- **Рамазанов С. К.**, заслужений діяч науки і техніки України, академік МАІ, МАНЕБ, АЕНУ, ТАУ, АТНУ, професор кафедри інформаційних технологій та програмування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Київ), д.т.н., д.е.н., професор;
- **Роскладка А. А.**, завідувач кафедри цифрової економіки та системного аналізу Державного торговельно-економічного університету (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Ткаченко В. А.**, академік Академії економічних наук України, заступник директора науководослідного інституту розвитку економіки та суспільства Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро), д.е.н., професор;
- **Харазішвілі Ю.М.**, академік Академії економічних наук України, головний науковий співробітник Інституту економіки промисловості Національної академії наук України, (м. Київ), д.е.н., професор;
- **Харченко О. А.**, декан факультету інформаційних технологій, доцент кафедри інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки Державного торговельно-економічного університету (м. Київ), к.т.н., доцент.

ЗМІСТ

ВІТАННЯ УЧАСНИКІВ І ГОСТЕЙ ХІV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ «ЕКОНОМІКА СЬОГОДНІ: ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ».....	14
--	----

Секція 1 Соціально-економічні системи та процеси: управління, моделювання, прогнозування.....18

Grygorian R., Fedorovych I. THE ESSENCE AND MAIN COMPONENTS OF THE INNOVATIVE POTENTIAL OF ENERGY ENTERPRISESД.....	18
---	----

БЕСПЯТЮК Марія ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	20
---	----

Богуцька О.А. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЛЮДСЬКИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОВОЄННОГО ВІДТВОРЕННЯ ЕКОНОМІКИ	23
--	----

Гаркуша Ю.О. Козачинська Д.А. ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ РЕСУРСІВ БАНКУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	27
--	----

Дров'яніков М.Р., Ткачук Н.М. РОЗВИТОК СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ	30
---	----

Євстаф'єв С.М. ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	33
--	----

Каменюк А.О., Карнаухова Г.В. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	35
---	----

Кононенко Ж.А., Лизун Р.Б., Санжарівський А.Ю. ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА: ЗМІСТ, ВИДИ ТА РОЛЬ У СУЧАСНИХ УМОВАХ	38
--	----

Кононець Н. В., Іщенко І. С. ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА	41
--	----

Коношко Г. Г., Шипелик С.В., ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ БРЕНДИНГУ	44
--	----

Соколова А.М., Рубан В.В. АДАПТИВНІСТЬ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ УКРАЇНИ.....	238
Харазішвілі Ю.М., Ляшенко В.І., Рогоза М.Є. СИСТЕМА ІНДИКАТОРІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ	241
Цвілий С.М. ПОВОЄННЕ ВІДНОВЛЕННЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ.....	244
Секція 4. Кооперація, мале та середнє підприємництво: розвиток, соціально-економічні проблеми, перспективи.	248
Alisa Dudenko IMPACT OF EU POLICIES ON MARKETING STRATEGIES OF LITHUANIA BUSINESS	248
Богацька Н.М. МЕХАНІЗМ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	255
Зима М.О. СТАН ТА ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	258
Кравчук Н.О., Сліпко Ю.С., Бучко С.М. НАПРЯМИ ЗМІЦНЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	261
Левковець Н.П. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	264
Палига А.В., Бурбела А. Л. ВПЛИВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДГОТОВКУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	266
Перебийніс В. І., Федірець О. В., Вітрюк Н. М. УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ, ПРИНЦИПИ, ЕФЕКТИВНІСТЬ	268
Питель Л.Д., Муха Р.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ НА РИНКУ РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	274

Бойко, В. В. Писаренко та ін. ; за ред. В. І. Перебийніса. Полтава : ФОП Говоров С. В., 2007. 344 с.

8. Крикавський Є. В., Чухрай Н. І., Чернописька Н. В. Логістика: компендіум і практикум: навчальний посібник. Київ : Кондор, 2006. 340 с.

Питель Л.Д., Муха Р.А. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ НА РИНКУ РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Л.Д. Питель, здобувач вищої освіти

І курсу спеціальності «Готельно-ресторанна справа»,

Р.А. Муха, к.е.н., викладач відділення сфери послуг

Галицький фаховий коледж імені В. Чорновола

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ НА РИНКУ РЕСТОРАННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

У сучасному світі Україна займає одне з перших місць серед країн Східної Європи та Азії за показником кількості населення, яке страждає на надлишкову масу тіла. У нашій державі станом на початок поточного року близько 60% громадян мають таку проблему, з них 25% - особи з ожирінням. Причинами можуть бути: малорухливий спосіб життя, неправильне харчування та певні хвороби.

Зараз питання здорового харчування є надзвичайно актуальним. За останні десятиліття виробники навчилися збільшувати термін придатності, здешевлювати рецептури, покращувати структуру і смакові якості продуктів харчування, а для вирішення цих завдань працювали провідні світові хіміки, інженери і кондитери-технологи. Однак, статистичні дані говорять про зростання серцево-судинних захворювань, захворювань алергічного характеру, ожиріння та багатьох інших захворювань, традиційно пов'язаних з харчуванням і способом життя. Сьогодні виробники і споживачі продуктів харчування прагнуть робити більш здоровий вибір [1].

Отже, в наслідок подій, що відбуваються останні декілька років в світі, зокрема в Україні, зросла кількість людей, які віддають перевагу органічним продуктам.

У результаті дослідження науковці встановили, що найбільша чисельність продуктових категорій органічної та екологічно чистої продукції представлена у м. Києві. Широкий асортимент продукції наявний також у Дніпропетровську та Львові. Причому Львів є лідером за кількістю

виробників органічних та екологічно чистих продуктів харчування – на ринку представлена продукція 28 виробників [2].

Саме завдяки цьому з'явилася потреба у створенні закладів харчування, які на цьому спеціалізуються. На даний час в Україні цей напрямок лише на стадії формування. В співвідношенні з загальною кількістю закладів ресторанного бізнесу безпосередньо заклади здорового харчування займають зовсім невелику частину.

Основними причинами не швидкого розвитку таких закладів є:

- якісні продукти дороговартісні, тому відкриття закладів здорового харчування є витратним і малоефективним;
- населення не має можливості платити великі кошти за якісну їжу, воно обирає нижче за вартістю харчування, що не завжди є корисним;
- брак на ринку спонсорів, оскільки інвестори вважають що відкриття закладів здорового харчування є нерентабельним на даний час;
- недостатня кількість фахівців напрямку здорового харчування (кухарів, дієтологів, нутриціологів) для складання повноцінного здорового меню та приготування страв;
- високий рівень прихильності населення до традиційного фаст-фуду і відсутність бажання експериментувати у споживанні нових та цікавих страв.

Однак, не зважаючи на значну кількість чинників, що пригальмовують розвиток цієї галузі ресторанного бізнесу в Україні все ж у майбутньому передбачається зростання попиту на цей продукт. Люди вже зараз задумуються про стан свого здоров'я, а тому прогнозується збільшення кількості прихильників цього напрямку харчування.

Доцільно подати основні ідеї для розвитку закладів здорового харчування, які б стимулювали підвищення інтересу населення до них та забезпечили б кращу відвідуваність таких закладів:

- програма лояльності для постійних клієнтів – напрям роботи з клієнтами, який завжди заохочує людей повертатися у заклад знову і знову;
- наявна дитяча кімната та дитячі програми. Наприклад: в певний день тижня на території закладу з дітками клієнтів будуть проводити заняття, ігри аніматорів під веселу музику. Ця ідея приверне увагу батьків, які мають маленьких дітей;
- доставка їжі - це справді дуже важливий елемент будь-якого закладу. Це може бути доставка не просто одного прийому їжі, а продумане наперед з клієнтом меню на день чи декілька днів. Цією опцією закладу будуть користуватися люди, які мають можливість оплатити здорове харчування, але з якихось певних причин не можуть самі його приготувати;

- ведення соціальних мереж, реклама у блогерів. В сучасному світі значну кількість інформації ми почерпаємо саме звідти, тому буде доречно, якщо сторінка закладу в соц.-мережах буде активно працювати на його популяризацію та пізнаваність;

- співпраця з різноманітними спортивними клубами або магазинами міста, адже саме в такі заклади приходять люди, які зазвичай дбають про своє здоров'я і є потенційними клієнтами закладів здорового харчування.

Отож галузь закладів здорового харчування в Україні лише починає розвиватися і в перспективі знайде своє місце на ринку сфери послуг. Запропоновані заходи дозволять популяризувати заклади здорового харчування в Україні, що, в свою чергу, забезпечить хорошу конкуренцію поряд із звичайними закладами ресторанного господарства.

Список використаних джерел

1. Данько Н.І., Чубаха А.О. Перспективи розвитку закладів здорового харчування на ринку ресторанних послуг міста Харків. Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм.», 2019. Вип. 10. С. 200-208. URL: <https://periodicals.karazin.ua/irtb/article/view/15571/14558>

2. Корніцька О.І. Перспективи розвитку ринку органічної продукції в Україні. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2008. №3. С. 131-136. URL: http://www.pdaa.edu.ua/visnykpdaa/2008/3_2008/pdf_3_2008/r4_storinka_3_2008.pdf#page=4